

Department of Health
TB & Chest Service

Alamin ang higit pa tungkol sa Tuberculosis

Serbisyo ng TB at ang Dibdib Hotline na Telepono:
2572 6024

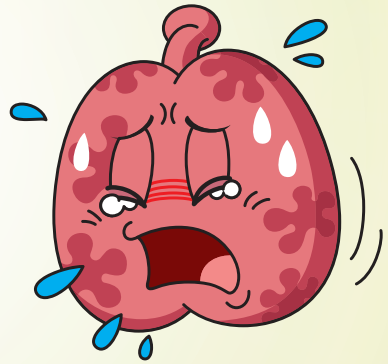
Maligayang pagdating sa website:
http://www.info.gov.hk/tb_chest

衛生署
Department of Health

Ano ang Tuberculosis?

Ang Tuberculosis (TB) ay isang nakakahawang sakit na dulot ng tubercle bacillus. Ang bakterya ay kadalasang sinasalakay ang mga baga na nagiging sanhi ng TB sa baga o pulmonary TB, ngunit maaari ring sumalakay ito sa iba pang mga bahagi ng katawan tulad ng mga lymph node, utak, bato, balat, buto o mga kasukasuan.

Paraan kung paano

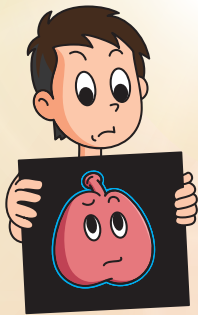
Kapag ang isang nakakahawang TB na pasyente ay umuubo o bumahin, ang maliit na mga droplet na naglalaman ng bakterya ay mabubuo at kakalat sa hangin. Hindi lahat na nahahantad sa isang pinagmumulan ng impeksiyon ng TB ay mahahawaan, at ang mga nahawaan ay maaaring hindi magkakaroon ng sakit. Ang paglitaw ng impeksiyon at sakit ay nakasalalay sa ilang mga kadahilanan, lalo na ang haba ng pagkakalantad, at ang bawat indibidwal na imyunidad. Isa sa bawat sampung nahawaan na indibidwal ay magkakaroon ng sakit bilang isang habang-buhay na panganib. Ang sakit ay maaaring mabuo ng ilang mga linggo, buwan, taon o kahit dekada pagkatapos maimpeksiyon. Maliban na lamang kung lumitaw ang sakit, ang nahawaang indibidwal ay mananatiling mabuti at hindi nakakahawa tulad ng iba pang malulusog na indibidwal.

Ano ang mga Sintomas ng TB sa бага?

Paano ang Diyagnosis ng TB sa Baga?

1. Eksaminasyon X-ray ng Dibdib

Ang mga kalabuan o cavitation ay maaaring makita sa x-ray ng dibdib ng pasyente na may TB.

2. Eksaminasyon ng Plema

- Direktang pagpahid o Direct smear – Ang tubercle bacilli ay maaaring makita pagkatapos ng espesyal na pagmantsa sa ilalim ng mikroskopya.
- Pagpaparami o Culture – ang mikrobyo ng TB ay maaaring lumaki sa espesyal na medium ng pagpaparami sa laboratoryo.

Ang eksaminasyon sa plema ay nagbibigay ng impormasyon kung may mga tubercle bacilli na nasa plema, ang kalubhaan ng sakit, at pag-unlad ng paggamot ng pasyente. Ang mga resulta ng eksaminasyon sa pagpahid ay maaaring makuha sa loob ng ilang araw, habang ang mga resulta ng pagpaparami o culture ay karaniwang nangangailangan ng 2 hanggang 3 buwan.

Ano ang Paggamot para sa TB?

Ang pasyente ng TB ay dapat magkaroon ng maagang pagsusuri at paggamot. Sa ngayon, ang paggamot para sa TB ay epektibo. Ang karaniwang serye ng paggagamot ng gamot ay tumatagal ng 6 na buwan na may kumbinasyon ng maraming gamot. Ang karamihan ng mga pasyente ng TB ay maaaring ganap na gumaling sa regular na paggagamot ng gamot. Karamihan sa mga pasyente ng TB ay maaaring magpatuloy sa kanilang trabaho o iba pang pang-araw-araw na gawain sa panahon ng paggamot.

Mga Punto ng Paalala sa panahon ng Paggagamot ng Gamot na Anti-TB:

- Inumin ang tamang dosis sa naka-iskedyul na oras. Ang di-regular na paggagamot ng gamot ay maghihikayat sa paglitaw ng bakterya na di-tinatablan ng gamot sa loob ng katawan, na gagawing kumpikado ang paggamot at magiging mas mahirap ang lubusang paggaling.
- Ang karaniwang serye ng paggamot ng gamot ay tumatagal nang hindi bababa sa 6 na buwan o higit pa. Sa ilalim ng ilang mga sitwasyon, maaaring baguhin ng doktor ang paggamot ng gamot upang umangkop sa mga partikular na pangangailangan ng mga indibidwal na pasyente.
- Humingi ng medikal na payo kung ang mga sumusunod na sintomas ay nangyari hal. pangangati, pantal sa balat, lagnat, pagsusuka, tinnitus (pagri-ring sa tainga), gambala sa paningin o anumang iba pang di-komportable sa pangangatawan na may pag-aalinlangan. Ang pasyente ay dapat mag-ulat sa nars kung naranasan ang di-pagkakomportable o mga masasamang epekto.

Upang matiyak ang kumpletong lunas at epektibong kontrol ng TB, ipinatupad ng Kagawaran ng Kalusugan ng Hong Kong ang DOT (Directly

Observed Treatment) mula pa noong 1970s. Ang mga pasyente ay kinakailangang uminom ng gamot sa ilalim ng direktang pangangasiwa ng mga nars ng klinika. Ang DOT ay inirerekomenda ng World Health Organization bilang epektibong estratehiya upang matiyak

ang pagsunod sa pag-inom ng gamut at pagkontrol ng TB. Nakakatulong ito upang maiwasan ng mga pasyente na magkaroon ng di-tinatablan ng gamot sa mga gamot anti-TB. Sa karagdagan, ang mga nars ay maaaring malapitang masubaybayan ang mga pasyente para sa anumang mga masasamang epekto sa paggamot at magbigay ng payo o agarang pagkilos kapag kinakailangan.

Mga Punto ng Paalala sa panahon ng Pangaraw-araw na Mga Aktibidad:

- Ang mga pasyente ay dapat na mapanatili ang mabuting personal na kalinisan upang maiwasan ang pagkalat ng impeksiyon. Habang ang impeksiyon ay higit na nakukuha sa pamamagitan ng hangin, ang mga pasyente ay dapat na takpan ang kanilang bibig at ilong ng tisyu o panyo kapag bumabahin o umuubo, at ang plema ay ma-flush palayo o ibalot sa tisyu bago itapon sa mga dust-bin.

- Sa pangkalahatan, ang pagiging nakakahawa ng mga pasyente ng TB ay mabilis na baba matapos ang simulan ang paggagamot. Kaya hindi kailangan ang mahigpit na pagbubukod. Gayunman, ang mga pasyente ng TB ay dapat na iwasang lumapit na pakipag-ugnayan sa mga sanggol at mga maliliit na bata dahil mayroon silang mas mababang resistensiya sa katawan.

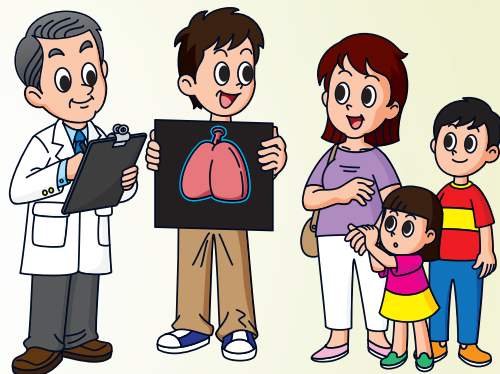
- Ang isang malusog na pamumuhay na kinabibilangan ng sapat na pahinga at tulog, balanseng diyeta at sapat na ehersisyo ay dapat gamitin upang mapagtibay ang resistensiya ng katawan. Ang malinis at kalinisan kapaligiran ay dapat na mapanatili. Ang mga bintana ay dapat panatilihing bukas upang matiyak ang magandang bentilasyon upang mabawasan ang posibilidad ng impeksiyon.

Pag-iwas sa TB

Mga Hakbang sa Pag-iwas:

1. Ang mga pasyente ng TB ay dapat tumanggap ng maagang paggamot upang pigilan ang pagkalat ng impeksiyon.
2. Ang mga malapit na kasama ng mga pasyente ng TB, kadalasan ang mga kasama sa pamamahay, ay dapat magkaroon ng maagang pagsusuri. Maaari silang dumalo sa klinika ng dibdib para sa pagsusuri at eksaminasyon na maaaring kabilang ang pagsusuri sa balat gamit ang tuberculin at / o eksaminasyon ng X-ray sa dibdib.

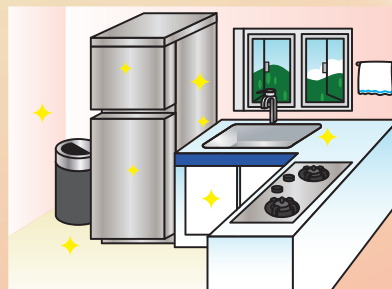

3. Ang pagpapanatili ng isang malusog na pamumuhay ay nakakatulong upang mapagtibay ang resistansiya ng katawan. Kabilang dito ang:

- Sapat na pamamahinga at pagtulog
- Pag-iwas sa paninigarilyo at alak
- Balanseng diyeta
- Sapat na ehersisyo
- Pagpapanatili ng masayahing kalagayan
- Pagpapanatili ng kalinisan sa personal at sa kapaligiran
- Paghinga sariwang hangin at pagpapanatili ng mahusay na panloob na bentilasyon

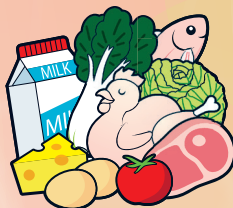

4. Pagbabakuna ng BCG (Bacille Calmette-Guerin)
 - Ang pagbabakuna ng BCG sa mga bagong silang at mga batang may edad na wala pang 15 taon na hindi pa nakatanggap ng BCG.

5. Pag-promote ng mga kampanyang anti-TB at mga aktibidad sa edukasyon tungkol sa kalusugan

- Upang palawakin ang kamalayan ng publiko tungkol sa TB, at upang mapagtibay ang suporta sa komunidad upang labanan ang sakit.

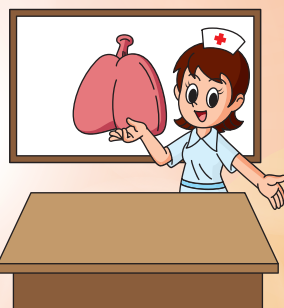

6. Ang mga taong may mga kahinahinala sintomas ng TB ay dapat humingi ng medikal na payo nang maaga mula sa mga doktor ng pamilya o sa klinika ng dibdib.

Mga Serbisyong Saklaw na ibinibigay ng Mga Klinika ng Dibdib:

- Magbigay ng libreng serbisyong medikal sa mga taong may kumpirmado o hinala ng TB, kabilang ang eksaminasyon sa X-ray ng dibdib, konsultasyong medisina, pagsisiyasat at paggamot ng gamot.
- Magbigay ng indibidwal na pakikipanayam sa kalusugan at pagpapayo sa kalusugan sa mga pasyente ng TB ng mga nars ng pampublikong kalusugan upang matiyak ang tagumpay ng paggamot.
- Magbigay ng edukasyon sa kalusugan sa mahusay na personal na kalinisan upang maiwasan ang pagkalat ng impeksyon, at upang magkaroon ng mas mahusay na pag-unawa sa sakit kabilang ang mga sanhi nito, paraan kung paano makahawa, mga sintomas, serye ng paggamot at ang kahalagahan ng pagtanggap ng regular na paggamot ng gamot.
- Ang sinumang tao na may mga tanong sa tuberculosis ay maaaring lumapit sa nars ng klinika o bisitahin ang website ng Serbisyo ng TB at ang Dibdib o TB & Chest Service: http://www.info.gov.hk/tb_chest

Mga Full-time na Klinika ng Dibdib

• Wanchai Chest Clinic 1/F, Wanchai Polyclinic, 99 Kennedy Road, Wanchai, Hong Kong	2591 1195
• Sai Ying Pun Chest Clinic 2/F, Sai Ying Pun Jockey Club Polyclinic, 134 Queen's Road West, Hong Kong	2859 8227
• Shaueiwan Chest Clinic 2/F, Shaueiwan Jockey Club Clinic, 8 Chai Wan Road, Hong Kong	2560 4522
• Kowloon Chest Clinic G/F, 147A Argyle Street, Kowloon	2711 2086
• Yau Matei Chest Clinic 2/F, Yau Matei Jockey Club Polyclinic, 145 Battery Street, Kowloon	2388 5939
• Shek Kip Mei Chest Clinic 1/F, Shek Kip Mei Health Centre, 2 Berwick Street, Kowloon	2777 4535
• East Kowloon Chest Clinic G/F, East Kowloon Polyclinic, 160 Hammer Hill Road, Kowloon	2352 0077
• Yung Fung Shee Chest Clinic 1/F, Yung Fung Shee Memorial Centre, 79 Cha Kwo Ling Road, Kowloon	2727 8250
• Yan Oi Chest Clinic 2/F, Yan Oi Polyclinic, 6 Tuen Lee Street, Tuen Mun, New Territories	2404 3740
• South Kwai Chung Chest Clinic G/F, 310 Kwai Shing Circuit, Kwai Chung, New Territories	2419 1721
• Yuen Chau Kok Chest Clinic 1/F, 29 Chap Wai Kon Street, Sha Tin, New Territories	2647 6445
• Tai Po Chest Clinic 1/F, Tai Po Jockey Club Clinic, 37 Ting Kok Road, Tai Po, New Territories	2689 5600

Mga Part-time na Klinika ng Dibdib

• Sheung Shui Chest Clinic 1/F, Shek Wu Hui Jockey Club Clinic, 108 Jockey Club Road, Shek Wu Hui, Sheung Shui, New Territories	2670 0211 ext. 20
• Yuen Long Chest Clinic G/F, Yuen Long Jockey Club Health Centre, 269 Castle Peak Road, Yuen Long, New Territories	2443 8540
• Sai Kung Chest Clinic G/F, Mona Fong Clinic, 23 Man Nin Street, Sai Kung, New Territories	2792 2601
• Cheung Chau Chest Clinic G/F, St John Hospital, Cheung Chau Hospital Road, Tung Wan, Cheung Chau	2986 2201
• Tung Chung Chest Clinic 1/F, Tung Chung Health Centre, 6 Fu Tung Street, Tung Chung, Lantau Island	3575 8393